

Indledning/forord

Kløvergræsmarken er omdrejningspunktet i den økologiske mælkeproduktion, og det græs, som køerne selv henter på marken, er billige foderenheder og kan bidrage med en væsentlig andel energi og protein i de økologiske foderrationer. Øget brug af afgræsning kan dermed også bidrage til at behovet for indkøb af proteintilskudsfooder kan reduceres i besætningen, og selvforsyningsgraden på bedriften kan øges.

Den overordnede målsætning med afgræsningsskolen er at forbedre udbyttet af afgræsningsmarken ved at lave en målrettet indsats indenfor planlægning og styring af afgræsningen, med brug af nyeste viden og de nyeste værktøjer indenfor området.

Det kræver først og fremmest en langsigtet planlægning, hvor valg af sædskifte, græsarter, kløvergræsblandingerne og arealbehov afstemmes, og dernæst hyppig opfølgning og parathed henover afgræsningssæsonen, så der hurtigt justeres i forhold til areal, belægningsgrad, samt foder mængde og sammensætning af det foder, der suppleres med, når malkekøerne er inde på stald.

Afgræsningsskolen er gennemført i 2014 som et to-trinsforløb, hvor både de økologikonsulenter, som har varetaget en del af undervisningen, og de økologiske mælkeproducenter har gennemført et kursusforløb.

I afgræsningsskolen er økologiske mælkeproducenter blevet undervist af rådgivere og kolleger i at få det optimale udbytte ved afgræsning af kløvergræsmarker med fokus på viden om betydningen af sædskifte, gødkning, græsser og kløvers vækst og næringsstofindhold, samt planlægning og styring af afgræsning i større malkekvægbesætninger. Der skal hermed rettes en stor tak til de landmænd og rådgivere, der har deltaget i afgræsningsskolen, for positiv medvirken.

I denne mappe er der samlet det væsentligste undervisningsmateriale, som også kan bruges som opslagsværk til de kommende græssæsoner.

Undervisningsmaterialet er udarbejdet af seniorforsker Karen Søgaard, seniorforsker Troels Kristensen, adjunkt Frank Oudshoorn - alle tre fra Aarhus Universitet, økologikonsulent Hans Lund, Jysk Økologi, økologikonsulent Aase Holmgaard, Syddansk Økologi, landskonsulent Karsten Attermann Nielsen, chefkonsulent Inger Bertelsen og økologikonsulent Arne Munk – alle tre fra Videncentret for Landbrug.

Afgræsningsskolen er et projekt, som er søgt hjem af 'Producentsammenslutningen til fremme af Økologisk Mælkeproduktion' (PØM). Projektet er finansieret af Økologifremmeordningen under Fonden for Økologisk Landbrug.

Arne Munk
Skejby, november 2014

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Afgræsningsskolen